ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΕΣΟΓΑΙΑΣ & ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ

ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΩΝ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2024

ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΩΤΑ (Ματθ. δ΄12-17)
14 Ἰανουαρίου 2024

Τελείωσε πρὶν ἀπὸ μία ἑβδομάδα, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, τὸ ἅγιο Δωδεκαήμερο, ἀλλὰ ὁ ἑορτασμὸς τῶν Θεοφανείων παρατείνεται μέχρι καὶ τὴν σημερινὴ ἡμερομηνία. Στὸ σύντομο εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα τῆς Κυριακῆς μετὰ τὰ Φῶτα, ὁ εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος μᾶς διηγήθηκε μέσα σὲ λίγους στίχους ἀρκετὲς μετακινήσεις.

Ἡ πρώτη μετακίνηση εἶναι ὅτι ὁ Χριστὸς μετὰ τὴν Βάπτισή Του ἄρχισε τὸ τριετὲς κηρυκτικό Του ἔργο. Μέχρι ἐκείνη τὴν στιγμὴ ζοῦσε στὴ Ναζαρέτ, ἐργαζόταν στὸ ξυλουργεῖο τοῦ Ἰωσήφ, Μνήστορος τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, καὶ παρέμενε ἄγνωστος στοὺς πολλούς. Μετὰ τὴν Βάπτισή Του ἄρχισε νὰ διδάσκει καὶ νὰ γίνεται γνωστὸς στὸν κόσμο. Ὅπως εἴδαμε καὶ τὶς δύο προηγούμενες Κυριακές, οἱ ἄνθρωποι ἦταν ἕτοιμοι νὰ πιστεύσουν ὅτι ὁ Ἰωάννης ἦταν ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ Θεοῦ Μεσσίας, γιὰ τὸν Ὁποῖο εἶχαν μιλήσει οἱ παλαιότεροι προφῆτες. Ὁ Ἰωάννης ὅμως ἐπανελάμβανε συνεχῶς σὲ ὅλους τοὺς τόνους ὅτι ὁ ἑαυτός του δὲν ἦταν ὁ Χριστός. Ὅσο ἅγιος καὶ νὰ ἦταν, καὶ ἦταν πράγματι ἀνώτερος σὲ σύγκριση μὲ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, ἀπ’ τὸν Χριστὸ ὅμως ἦταν πολὺ κατώτερος. Αὐτὸ ἔλεγε συνεχῶς στοὺς ἀκροατές Του καὶ στοὺς θαυμαστές του. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ ὁ Πρόδρομος φρόντισε νὰ ἀποσυρθεῖ ἀπ’ τὸ προσκήνιο, ὥστε ὁ Χριστὸς νὰ ἀναλάβει τὴν πρώτη θέση στὸν δημόσιο χώρο.

Ἡ δεύτερη μετακίνηση εἶναι ἡ φυλάκιση τοῦ Ἰωάννη τοῦ Προδρόμου, ὁ ὁποῖος ἔλεγχε μὲ παρρησία τοὺς ἄρχοντες γιὰ τὴν ἁμαρτωλὴ ζωή τους. Προτίμησε νὰ καυτηριάζει τὴν ἀνομία τῶν ἰσχυρῶν χωρὶς νὰ φοβᾶται ὅτι αὐτοὶ θὰ τὸν τιμωροῦσαν μὲ φυλάκιση καὶ μὲ θάνατο, γιὰ νὰ τοῦ κλείσουν τὸ στόμα. Ὅταν ὁ Χριστὸς πληροφορήθηκε τὴν εἴδηση αὐτὴ γιὰ τὴν φυλάκιση τοῦ Προδρόμου, ἐγκατέλειψε τὴν Ἰουδαία καὶ μετακινήθηκε πρὸς τὴν Γαλιλαία. Ὁ εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος ὑπονοεῖ καὶ ὁ Χριστὸς θὰ εἶχε τὴν ἴδια μὲ τὸν ἅγιο Ἰωάννη μεταχείριση ἀπ’ τοὺς συμπατριῶτες Του. Ὅπως ὁ Πρόδρομος θὰ ἀποκεφαλιζόταν, κατὰ ἀνάλογο τρόπο ὁ Χριστὸς στὸ τέλος θὰ σταυρωνόταν. Ἀπ’ τὴν ἀρχὴ θὰ ἐτίθετο καὶ ὁ Χριστὸς στὸ στόχαστρο τῆς ἡγεσίας τοῦ ἰουδαϊκοῦ λαοῦ, ἡ σταύρωση ὅμως θὰ ἐπισυνέβαινε στὸ τέλος τῆς τριετίας. Μέχρι τότε ὁ Ἰησοὺς Χριστὸς ἔκρινε ὅτι ἦταν

καλύτερα νὰ ἐνδιατρίβει τὸν περισσότερο χρόνο στὴν Γαλιλαία. Μόνο σὲ ἐλάχιστες περιπτώσεις κατέβαινε στὸ παραδοσιακὸ κέντρο τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ, δηλαδὴ στὴν Ἱερουσαλήμ. Ὅπως γνωρίζουμε, ἀπ' τὴν Γαλιλαία κατάγονταν οἱ περισσότεροι (σχεδόν ὅλοι) οἱ μαθητὲς τοῦ Χριστοῦ. Πολλὲς φορὲς ὁ Χριστὸς δίδαξε τὰ πλήθη τοῦ λαοῦ καὶ θαυματούργησε στὶς ὄχθες τῆς γνωστῆς θάλασσας τῆς Τιβεριάδος.

Ἡ τρίτη μετακίνηση εἶναι ὅτι ὁ Χριστός, ὅταν ἐπανῆλθε στὴν Γαλιλαία, προτίμησε νὰ ἐγκατασταθεῖ στὴν Καπερναούμ. Ὄχι στὴ Ναζαρέτ, ὅπου εἶχε ἀνατραφεῖ ὅλο τὸ προηγούμενο διάστημα τῆς τριακονταετίας, ἀλλὰ λίγο πιὸ πέρα, στὴν Καπερναούμ, τὴν ὁποία κατέστησε καὶ ὡς τὸ ἐπίκεντρο τῆς κηρυκτικῆς καὶ θαυματουργικῆς δράσεώς Του. Ὁ εὐαγγελιστῆς δὲν παραλείπει νὰ γράψει καὶ τὴν γεωγραφικὴ λεπτομέρεια: ἡ Καπερναοὺμ ἦταν κτισμένη στὴν ἄκρη τῆς λίμνης, γιὰ τὴν ὁποία μιλήσαμε προηγουμένως. Ἀπ'τὴν θέση της δηλαδὴ ἡ πόλη αὐτὴ ἦταν συγκοινωνιακὸς κόμβος. Πολλοὶ καὶ διάφοροι διέρχονταν ἀπ' τὸ σημεῖο ἐκεῖνο, ἄνθρωποι ποὺ δὲν ἦταν ἰουδαῖοι στὴν καταγωγὴ καὶ ἀρκετοὶ ἀπ' αὐτοὺς κατοικοῦσαν μόνιμα στὴν βορειότερη αὐτὴ περιοχὴ τῆς χώρας, ἡ ὁποία, ὅπως ἀκούσαμε, ἀποκαλεῖται «Γαλιλαία τῶν Ἐθνῶν». Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ ὁ Χριστὸς εἶχε τὴν δυνατότητα νὰ ἀπευθυνθεῖ καὶ σὲ ἄλλους ἀνθρώπους μὲ διαφορετικὴ προέλευση.

Ὅλες αὐτὲς οἱ μετακινήσεις ὁλοκληρώνονται μὲ μία τελευταία μετακίνηση, ἡ ὁποία ἐνδιαφέρει καὶ ἐμᾶς. Ὁ εὐαγγελιστὴς γράφει ὅτι ὁ πληθυσμὸς τῆς περιοχῆς αὐτῆς ζοῦσε μέσα στὸ σκοτάδι τῆς εἰδωλολατρείας. Αὐτὸ ὅμως δὲν συνέβαινε μόνο τότε, ἀλλὰ συμβαίνει πάντοτε στοὺς ἀνθρώπους, ὅταν ἀγνοοῦν τὸν ἀληθινὸ Θεό. Ἡ ἄγνοια αὐτὴ τοῦ Θεοῦ δυστυχῶς δὲν περιορίζεται μόνο στὴν τότε περίοδο τῆς εἰδωλολατρείας, ἀλλὰ χαρακτηρίζει σὲ πολὺ μεγάλο βαθμὸ καὶ τὴν δική μας ἐποχή. Ὁ εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος χρησιμοποιεῖ ἕνα στῖχο ἀπ' τὸν προφήτη Ἡσαΐα καὶ πολὺ περιεκτικὰ γράφει ὅτι οἱ ἄνθρωποι χωρὶς τὴν ζωντανὴ σχέση μὲ τὸν Θεὸ (συνεχίζουν νὰ) βρίσκονται στὸν χῶρο τῆς κυριαρχίας τοῦ θανάτου, ἀπ' τὸν ὁποῖο εἶναι ἀδύνατο νὰ ἀπομακρυνθοῦν, ὅπως ἀκριβῶς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποχωρισθεῖ κανένας ἄνθρωπος ἀπ' τὸν ἴσκιο του.

Γιὰ τὸ ἀδιέξοδο τῆς ἁμαρτίας ἔκρουε τὸν κώδωνα τοῦ κινδύνου ὁ ἅγιος Ἰωάννης. Οἱ ἀκροατὲς τοῦ προδρομικοῦ κηρύγματος ὁδηγοῦνταν στὸ βάπτισμα τῆς μετανοίας στὰ νερὰ τοῦ Ἰορδάνη ποταμοῦ μὲ βαθειὰ συναίσθηση καὶ μὲ μεγάλη συντριβὴ γιὰ τὶς ἁμαρτίες τους. Τὸ βάπτισμα αὐτὸ ὅμως δὲν ἔδινε ἄφεση ἁμαρτιῶν, ἐπειδὴ δὲν εἶχε ἀκόμη σταυρωθεῖ ὁ Χριστός. Τὴν πραγματικὴ λύση, τὴν ὁριστικὴ λύτρωση θὰ τὴν ἔφερνε ὁ Χριστός. Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ἤδη τὸ εἶχε καταλάβει καὶ δὲν τὸ ἀπέκρυπτε ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους. Γιὰ μᾶς, ἐπειδὴ ζοῦμε στὴν

περίοδο τῆς Χάριτος, εἶναι γεγονὸς αὐτὴ ἡ νέα πραγματικότητα μὲ μία προϋπόθεση: νὰ ἐνδιαφερθοῦμε γιὰ τὴν δική μας μετακίνηση ἀπ' τὸ σκοτάδι τῆς ἁμαρτίας στὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ. Γι' αὐτὸ μὲ τὴν ἴδια λέξη «μετανοεῖτε» ὁ Χριστὸς καὶ ἡ Ἐκκλησία συνεχίζουν νὰ μᾶς ἀφυπνίζουν. Εἴθε ἡ πρόσκλησή τους νὰ ἔχει ἀποτέλεσμα.

π. Ν.Η.